

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Miquel Martí i Pol a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/miquel-marti-i-pol> >

Miquel Martí i Pol

Miquel Martí i Pol

Pere Farrés (Universitat de Barcelona)

La biografia de Miquel Martí i Pol ha estat marcada per alguns trets definitoris, entre els quals sobresurten els següents: a) el seu lligam al poble nadiu, on ha viscut sempre; b) la seva condició obrera, com a escrivent a la fàbrica tèxtil La Blava, de Roda de Ter, on treballà des dels 14 anys fins als 43; c) les conseqüències de la malaltia que contragué pels volts del 1970, una esclerosi múltiple que des d'aleshores li ha impedit de moure's i de parlar amb normalitat; d) el compromís del poeta amb la seva classe social i amb el país; e) la seva disposició, des de jove, a interrogar-se, a esforçar-se per conèixer-se a si mateix i el món que l'envolta. I, és clar, la seva dedicació a la poesia, que començà a donar fruits entorn del 1948. Des d'aleshores, la millor referència biogràfica de Martí i Pol ha estat la seva obra.

Roda de Ter, 1929 – Vic, 2003. Poeta i traductor català

Miquel Martí i Pol no s'ha dedicat només a la poesia: tot i considerar que la prosa és la seva assignatura pendent, ha publicat un volum de narracions, *Contes de la vila de R... i altres narracions* (1978), dos volums de memòries, un d'articles periodístics i diverses traduccions. Ha col·laborat en algunes revistes, entre les quals cal remarcar *Inquietud* (1955-1966) i *Reduccions* (des del 1977), del consell de redacció de la qual forma part.

Dels plantejaments existencialistes al realisme històric Format sota el catolicisme imperant a la postguerra, en un ambient perfectament descrit a *El poble* (1966), el jove Martí i Pol es presenta tot interrogant-se sobre el seu ésser i el seu destí. Afirma el seu jo, distint d'un "vosaltres" que inclou la resta dels humans però que es concreta en la gent que l'envolta, bàsicament de condició obrera, la qual en el fons admira, i constata el desconcert -que en poemes com els d'*El fugitiu* arriba a ser angoixa- que li causa el procés gradual de coneixença -o descoberta- de la pròpia personalitat. Una crisi dels valors religiosos, que es manifesta aproximadament entre el 1952 i el 1957, acaba d'accentuar l'íntim isolament en què ha viscut el poeta fins que, a la fi, la crisi es resol per mitjà d'una obertura, podríem dir-ne social, a la realitat del seu entorn, concretada inicialment en els dos marcs espacials immediats, el seu poble i la fàbrica on treballa; d'aquí neixen els poemes d'*El poble* i dels dos conjunts *La fàbrica*-1959 i *La fàbrica* (1972).

Amb els poemes d'*El poble* i *La fàbrica*, Martí i Pol s'inclou de ple en el corrent que s'ha anomenat del realisme històric en tant que hi tradueix un món -el de la gent amb qui conviu- que coneix bé i des de dins i que descriu per mitjà de procediments tan realistes com l'inventari o la crònica. Els obrers que van a la feina cada dia, a la fàbrica o enfilant-se per les bastides, les dones que fan la feina de casa, els jubilats, són els protagonistes d'aquests poemes, els seus "herois", perquè el poeta els eleva a aquesta categoria en considerar la seva feina, la seva vida, com una autèntica gesta gairebé èpica. El contrast entre la descripció de la vida de l'obrer, que es desenvolupa en condicions molt dures, i el tractament humà, d'una gran tendresa, amb què el poeta es refereix a les persones concretes, a voltes amb noms i cognoms, que formen "la seva gent", és una de les característiques

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Miquel Martí i Pol a LletRA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/miquel-marti-i-pol> >

més originals d'aquesta poesia. El poeta, en fi, se sent compromès amb la gent del seu poble i la seva fàbrica i, per extensió, amb la classe social de la qual formen part, fins a posar la seva veu i el seu gest -discurs i acció- al seu servei: "D'ells vull parlar, en parlar de la gent d'ara. / D'ells vull parlar. Sense ells, jo no existeixo." Òbviament, una poesia d'aquesta mena s'expressa a través d'un llenguatge directe i assequible, però, lluny de caure en el perill del pamfletisme, Martí i Pol aconsegueix de mantenir el valor poètic dels seus textos a través d'una tria acurada del lèxic i de la recurrència de metàfores i imatges simples evocadores de sensacions i estats anímics que permeten al lector de familiaritzar-se amb el context social i alhora penetrar en l'univers personal dels homes i les dones que s'hi mouen.

De l'enclaustrament a una nova obertura Els efectes de l'esclerosi múltiple que Martí i Pol contrau pels volts del 1970 es fan presents ja a partir dels *Vint-i-set poemes en tres temps* (1972). L'objecte de la seva poesia, fins al 1975, s'interioritza; ara s'imposen la solitud, l'angoixa, una certa presència de la mort, i el poeta defineix un món reduït i tancat, l'únic que percep com a possible en les noves circumstàncies que li toca de viure. En aquest context, els sentits prenen un paper important -la vista i el tacte, especialment- perquè són els instruments que li permeten de fixar els límits de la seva realitat. Els poemes de *Cinc esgrafats a la mateixa paret* (1975), carregats d'imatgeria, sintetitzen magistralment el nou món del poeta i l'actitud amb què s'hi enfronta, una actitud que no cau mai en la desesperança, sinó que malda sempre per aferrar-se a la vida: amb les limitacions que calgui, però viure.

A *Quadern de vacances* (1976) Martí i Pol revela ja l'inici de la superació de l'estat anterior, i els llibres següents posen de manifest un cant a la vida cada cop més esclatant, que arriba al cim amb volums com *Estimada Marta* (1978) i *L'àmbit de tots els àmbits* (1981). Ara el poeta aposta clarament pel futur, amb optimisme, amb unes enormes ganes de viure i amb una renovada fe en l'home. Reprèn la poesia amorosa, amb un matís fins i tot eròtic. I convida el lector a una reflexió cívica sobre la necessitat d'aportar cadascú el que pugui en la construcció del país comú. Són tres vies -la fe en el futur, l'erotisme i la reflexió cívica- que defineixen un nou moment, cabdal, en l'obra del poeta i donen alguns dels seus textos més madurs.

És en aquest procés de nova obertura quan Martí i Pol inicia un aprofundiment en la seva reflexió sobre la poesia i la seva activitat com a poeta, reflexió que es va accentuant al llarg dels anys vuitanta i noranta. Aquesta reflexió és objecte d'alguns poemes, com, per exemple, uns quants de l'apartat "Capfoguer" d'*Estimada Marta*, i d'alguns textos més teòrics, com l'article del 1987 "Algunes consideracions sobre experiència i poesia" (*Reduccions*, núm. 34). La poesia és entesa com un procés de coneixement interior per part del poeta, d'autoanàlisi, per tant lligada a l'experiència personal, tot i que aquesta experiència pot tenir molts matisos. Martí i Pol entén que la poesia tendeix a expressar el que és essencial de la vida personal i la col·lectiva, i a expressar-ho amb senzillesa. D'altra banda, el material amb què treballa el poeta, la paraula, és objecte d'atenció preferent: no pot ser utilitzada de manera gratuïta, sinó que se li ha d'exigir densitat, justesa i capacitat de suggestió.

De la serenitat al desconcert En plena maduresa vital, la poesia de Martí i Pol traspua una innegable sensació de serenitat, present ja en textos com els del *Primer llibre de Bloomsbury* (1982) i confirmada a *Els bells camins* (1987). Ni tan sols el dolor produït per la mort de la primera muller, que genera el *Llibre d'absències* (1985), no trenca aquesta actitud del poeta. Es tracta d'una serenitat feta de saviesa de viure, d'experiència, d'observació del món que envolta el poeta, des d'una certa posició "tardoral", i sobretot de voluntat de coneixement, aplicada en especial al propi jo del poeta. Aquest procés d'experiència, d'observació i de coneixement, associat a una progressiva manifestació del valor absolut de l'amor, és el que permet al poeta de seguir creixent, de seguir madurant,

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Miquel Martí i Pol a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/miquel-marti-i-pol> >

d'autoafirmar-se cada cop amb més plenitud.

Amb tot, en els llibres que publica ja en els anys noranta -el primer dels quals, però, conté textos escrits a partir del 1986- la poesia de Martí i Pol presenta un nou tombant, definit pel desconcert, el desencís, la inseguretat. Es tracta de sensacions personals, íntimes fins i tot, accentuades pel pes dels anys -el poeta reconeix que es fa vell-, i hom diria que per la descoberta d'unes noves manifestacions de la pròpia personalitat, desconegudes, o almenys ocultes fins ara, que se li imposen i destorben la relativa placidesa amb què s'havia acostumat a fer front a si mateix. Aquestes sensacions desconcertants provoquen ara, també, molts silencis, llargs períodes d'agrafia, rars en el conjunt de la producció de Martí i Pol. Ara bé, aquesta sensació de desconcert no és només personal: tant a *Un hivern plàcid* (1994) com al *Llibre de les solituds* (1997) es deriva també de la reflexió sobre la vida col·lectiva del país, sobre els esdeveniments d'ordre social i polític coetanis. I aquí el desencís de Martí i Pol esdevé crític, de nou, lluny d'abandonar-se a la resignació o a la passivitat. Al darrer volum, *Llibre de les solituds*, el poeta recupera la ironia, ja present en alguns llibres d'anys enrere, com a recurs per a salvar-se tant del desconcert com de la resignació, amb la qual cosa introdueix un element que permet de pensar en la superació d'aquesta darrera etapa.

Copyright text © 1999 Eduuoc/ECSA

Tast de textos

Text

 PDF: Nadala

Un poema de Miquel Martí i Pol.

http://lletra.uoc.edu/uploads/20131222/mmartiipol_nadala.pdf

 PDF: Ara que l'any s'acaba

Un poema de Miquel Martí i Pol.

http://lletra.uoc.edu/uploads/20131222/mmartiipol_ara_que_lany_sacaba.pdf

 WEB: Itinerari literari per Roda de Ter, amb textos de l'autor

<http://www.mapaliterari.cat/mapa/guia/13/miquel/ruta-literaria-miquel-marti-i-pol>

 WEB: Magisteri Teatre-Mag Poesia

Hi trobareu una biografia i poemes de la majoria dels seus llibres.

<http://www.mallorcaweb.com/Mag-Teatre/martipol/index.html>

 WEB: Selecció de Poesia Catalana

Trobareu 17 poemes de *L'arrel i l'escorça*, *Llibre d'absències*, *Estimada Marta*, *La pell del violí* i *Llibre de solituds*. Amb una breu nota biogràfica.

<http://www.uoc.edu/lletra/especials/folch/martipol.htm>

 WEB: Gedicht von Miquel Martí Pol

"La creació" en català i traduïda a l'alemany.

<http://www.jbeilharz.de/katalan/frameset.htm>

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Miquel Martí i Pol a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/miquel-marti-i-pol> >

WEB: **Martí i Pol al PEN**

Biografia, transcripció d'alguns poemes de l'escriptor.

<http://www.visat.cat/traduccions-literatura-catalana/eng/autor/21/miquel-marti-i-pol.html>

WEB: **Selecció de poemes**

Set poemes de l'autor al web *Viu la poesia*.

http://www.viulapoesia.com/membrespocio/arxius/lletra/mmartiipol_index_poemes.html

WEB: **"Qui sóc i per què escric"**

Biografia escrita pel mateix poeta.

<http://www.xtec.es/recursos/catala/mmpol/biografia.htm>

WEB: **Martí i Pol a EPdLP**

Nota biogràfica en castellà amb sis poemes a El Poder de la Palabra.

<http://www.epdlp.com/escritor.php?id=2004>

Els lectors llegeixen

AUDIO: **@Fredeluga llegeix 'Ara mateix', de Miquel Martí i Pol**

<https://lletra.uoc.eduhttps://soundcloud.com/lletra/ara-mateix-miquel-marti-i-pol>

AUDIO: **Ana Fernandez del Rivero llegeix 'Calladament', de Miquel Martí i Pol**

<http://soundcloud.com/ana-fernandez-del-rivero/calladament>

Biobibliografia

Biografia

WEB: **A la Viquipèdia**

Biografia, obra, enllaços sobre l'autor al web de l'enciclopèdia lliure.

http://ca.wikipedia.org/wiki/Miquel_Martí_i_Pol

WEB: **Noms: Miquel Martí i Pol**

Documental biogràfic sobre l'autor a la Televisió de Catalunya.

<http://www.tv3.cat/noms/martiipol/home.htm>

VIDEO: **Miquel Martí i Pol a Retalls**

Perfil biogràfic de l'escriptor al programa *Retalls* del Canal 33.

http://www.edu3.cat/Edu3tv/Fitxa?p_id=691

Bibliografia

WEB: **Què hi ha a la Biblioteca de Catalunya**

http://cataleg.bnc.cat/search*cat/?searchtype=a&searcharg=Mart%C3%AD+i+Pol+Miquel&sortdropdown=-&searchscope=13&searchscope2=13&SORT=D

WEB: **Què hi ha a les biblioteques universitàries catalanes (CCUC)**

http://ccuc.cbuc.cat/search*cat/a?SEARCH=Mart%C3%AD+i+Pol+Miquel&sortdropdown=-&searchscope=23

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Miquel Martí i Pol a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/miquel-marti-i-pol> >

 WEB: Què hi ha a les biblioteques públiques

<http://argus.biblioteques.gencat.cat/iii/encore/search/C|SMart%C3%AD+i+Pol+Miquel|Orightresult|U1?lang=cat&suite=pearl>

 WEB: Per comprar-ne llibres

<http://www.llibres.cat/product/250329/capsa-marti-i-pol-classics/by/marti-i-pol-miquel>

 WEB: Articles de l'autor (Traces)

<http://traces.uab.cat/search?f=author&p=Mart%C3%AD%20i%20Pol%20Miquel&sc=1&ln=ca>

 WEB: Articles sobre l'autor (Traces)

http://traces.uab.cat/search?ln=ca&p=Mart%C3%AD+i+Pol%2C+Miquel&f=keyword&action_search=Cerca&c=Traces+%3A+base+de+dades+de+llengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=1&of=hb

Comentaris sobre l'autor

Crítica

 WEB: Pàgina de l'AELC

Biografia informacions, publicacions.

<http://www.escriptors.cat/autors/martipolm/>

 WEB: Un dels Dotze sentits

Martí i Pol és un dels dotze poetes antologats al CD-ROM *Dotze sentits. Poesia catalana d'avui*.

http://www.iua.upf.edu/dotze_sentits/entrada.html

 WEB: Departament d'Ensenyament de la Generalitat

Selecció de recursos del XTEC, al Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Amb materials didàctics per als més petits.

<http://www.xtec.es/recursos/catala/mmpol/>

Diversos

 WEB: Ruta literària Martí i Pol a Roda de Ter

Informació sobre la Ruta literària Miquel Martí i Pol al web Espais escrits de la Xarxa del Patrimoni Literari Català.

<http://www.espaisescrits.cat/home.php?op=6&module=escriptors&ides=5&idioma=cat>

 WEB: Miquel Martí i Pol i Roda de Ter

Descripció de la ruta literària dedicada a l'autor (Vilaweb Lletres).

http://www.vilaweb.cat/www/noticia?p_idcmp=3618933

 WEB: Biblioteca d'humanitats de la UAB

Exposició bibliogràfica de la biblioteca d'humanitats de la UAB. Inclou un recull de poemes i enllaços relacionats.

<http://ddd.uab.es/pub/expbib/1999/mmip/>

 PDF: "Miquel Bauçà i Miquel Martí i Pol"

Article d'Àlex Broch a l'*Avui* (16/06/05).

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Miquel Martí i Pol a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/miquel-marti-i-pol> >

<http://www.traces.uab.es/tracesbd/avui/av06107.pdf>

 WEB: Martí i Pol en vídeo

Informació sobre el vídeo *Miquel Martí i Pol, el compromís amb la vida*. Amb full de comanda.

<http://www.ictisp.com/~ge382930/Martiipol.html>

 WEB: "Auca de Miquel Martí i Pol"

Auca escrita per Joan Vilamala i il·lustrada per Carme Soler al web La paret de les auques. Amb suggeriments de treball.

<http://www.auques.cat/tot.php?auca=pol>

Propostes didàctiques

Interacció

 WEB: Interacció multimèdia de "Petita faula de mi mateix"

El web *Viu la poesia* presenta una activitat interactiva d'aquest poema.

http://viulapoesia.com/pagina_interaccio.php?tipus=1&subtipus=2&itinerari=11&idpoema=72&ind=11

Recursos

 WEB: Activitats per treballar poemes

Set poemes amb propostes al web *Viu la poesia*.

http://www.viulapoesia.com/membrespocio/arxius/lletra/mmartiipol_index_props.html

 WEB: Activitats per a nivells inicials de llengua

Dos poemes al web *Viu la poesia* amb propostes senzilles.

http://www.viulapoesia.com/membrespocio/arxius/lletra/mmartiipol_index_props_inici.html

L'autor 2.0

A les xarxes

 WEB: Martí i Pol, a Twitter

<https://lletra.uoc.eduhttps://twitter.com/miquelmartipol>
